

Anbefalinger for pasientundervisning til personer med inflammatorisk revmatisk sykdom

Overordnede prinsipper:

1. Pasientundervisning er en planlagt interaktiv læringsprosess som skal gjøre personer med inflammatorisk revmatisk sykdom bedre i stand til å håndtere livet med sykdommen og ha best mulig helse og velvære.
2. God kommunikasjon, medbestemmelse og samhandling mellom pasienter og helsepersonell er helt nødvendig for at pasientundervisningen skal være effektiv

	Tiltak/behandling	Styrke på anbefaling	Kommentar
Ikke-medikamentell	Pasientundervisning bør være en del av pasientforløpet for alle pasienter med inflammatorisk revmatisk sykdom.	Høy	Som en integrert del av standard behandling skal undervisningen sikre at pasientene forstår sykdommen sin og blir involvert i avgjørelser omkring behandlingen. Informerte pasienter har større muligheter for å lykkes med å mestre sin sykdom.
	Pasientundervisningen bør tilrettelegges individuelt og innholdet baseres på pasientenes individuelle behov og forventninger.	Høy	Enkelte pasienter vil ønske mer informasjon om visse aspekter ved sykdommen enn andre.
	Pasientundervisning kan gis individuelt eller i grupper, ved personlige møter, eller nettbasert.	Høy	Noen kan ha best nytte av en-til-en-opplæring, mens andre lærer best ved å være i gruppe med andre, på nettet, gjennom film eller annen form støtte. Det kan også være behov for telefonsamtaler eller skriftlig informasjonsmateriell.
	Pasientundervisning bør ha et teoretisk fundament og være kunnskapsbasert.	Høy	Kan være basert på forskningsbaserte resultater og/eller pedagogiske teorier. F.eks. kan selvhjelpsprogrammer, kognitiv terapi og stressmestringsteknikker være aktuelt.
	Pasientundervisning bør tilbys når diagnosen stilles, ved endring av medikamentell behandling eller når det oppstår forandringer av helsemessig art.	Lav	
	Pasientundervisning bør gjennomføres av et team bestående av helsepersonell med relevant kompetanse og av erfarne brukere.	Lav	De som gjennomfører pasientundervisning bør ha helsepedagogisk kompetanse.
	Helsepersonell og erfarne brukere som gjennomfører pasientundervisning bør få opplæring for å tilegne seg oppdatert kunnskap og relevante ferdigheter.	Lav	Dette skal sikre at pasientundervisningen er av høy kvalitet.
	Effekten av pasientundervisning bør evalueres.	Svært lav	Effektmålene som benyttes i evaluering bør gjenspeile hensikten med og innholdet i undervisningen.

Oppsummering er utviklet og revidert pr. **januar 2019** av Heidi A. Zangi ved Nasjonal kompetansetjeneste for revmatologisk rehabilitering (NKRR), Diakonhjemmet Sykehus.

Oppsummeringen er basert på følgende internasjonal behandlingsanbefaling:

Zangi HA, Ndosi M, Adams J, et al. EULAR recommendations for patient education for people with inflammatory arthritis, *Ann Rheum Dis* 2015; 74: 954-962. <https://ard.bmj.com/content/annrheumdis/74/6/954.full.pdf>.

Styrke på anbefaling:	Anbefalingen er basert på:
Høy	en eller flere randomiserte, kontrollerte studier
Moderat	kontrollerte studier, kvasi-eksperimentelle studier eller ekstrapolert fra randomiserte, kontrollerte studier
Lav	observasjonelle studier eller ekstrapolert fra kontrollerte studier
Svært lav	ekspert uttalelser eller ekstrapolert fra observasjonelle studier